

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

تاریخ و سیره پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

HISTORY OF THE PROPHET (PBUH) AND THE AHL AL-BAYT (AS)

مقطع کارشناسی ارشد

بر اساس مصوبه جلسه شماره پانصد و چهل و هشتمین تاریخ ۱۳۸۴/۰۳/۲۱ شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

تاریخ و سیره پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

HISTORY OF THE PROPHET (PBUH) AND THE AHL AL-BAYT (AS)

مقطع کارشناسی ارشد

تهیه‌کنندگان:

دکتر ناصر رفیعی محمدی

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ دانشیار

دکتر حسین عبدالمحمدی

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ دانشیار

دکتر نعمت الله صفری فروشانی

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استاد

دکتر قاسم احمدی

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استادیار

دکتر محمد الله اکبری

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استادیار

دکتر محمد دشتی

عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه؛ استادیار

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱.	مأخذ شناسی ائمه(ع)	منابع و مأخذ منابع تاریخ پیامبر(ص) و اهلبیت(ع)
۲.	روش پژوهش در تاریخ و سیره ائمه(ع)	روش تحقیق در تاریخ پیامبر(ص) و اهلبیت(ع)
۳.	جدید	سیره فردی و عبادی پیامبر(ص) و اهلبیت(ع)
۴.	جدید	سیره خانوادگی پیامبر(ص) و اهلبیت(ع)
۵.	جدید	تاریخ و سیره سیاسی پیامبر(ص) و اهلبیت(ع)(1)
۶.	جدید	تاریخ و سیره و اهلبیت(ع)(2)
۷.	جدید	تاریخ و سیره اجتماعی و فرهنگی پیامبر(ص) و اهلبیت(ع)(1)
۸.	جدید	تاریخ و سیره اجتماعی و فرهنگی پیامبر و اهلبیت(ع)(2)
۹.	جدید	تاریخ و سیره اقتصادی و زیست محیطی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)
۱۰.	جدید	پیامبر و اهل بیت در قرآن و سنت
۱۱.	جدید	خاور پژوهان و پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)
۱۲.	جدید	پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) در تمدن اسلامی
۱۳.	جدید	پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) از منظر اهل سنت
۱۴.	تاریخ پیامبر(ص)	حذف
۱۵.	تاریخ اهل بیت(ع)(1)	حذف
۱۶.	تاریخ اهل بیت(ع)(2)	حذف
۱۷.	تاریخ اهل بیت(ع)(3)	حذف
۱۸.	تاریخ اهل بیت(ع)(4)	حذف
۱۹.	تاریخ اهل بیت(ع)(5)	حذف
۲۰.	تاریخ اهل بیت(ع)(6)	حذف
۲۱.	متون تخصصی	حذف
۲۲.	زبان تخصصی(1)	حذف
۲۳.	زبان تخصصی(2)	حذف
۲۴.	ائمه(ع) در آثار اندیشمندان غیر شیعی	حذف
۲۵.	فرقه‌های شیعی	حذف

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

عنوان رشته: تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)

عنوان رشته به لاتین: History of Profet Mohammad and Ahl Al-Bayt:

عنوان دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد

- معرفی کلی و تبیین برنامه درسی: با توجه به اینکه دانش پژوهان رشته تاریخ جامعه المصطفی، دوره کارشناسی تاریخ اسلام را گذرانده اند، اطلاعات قابل قبولی از تاریخ و سیره پیامبر اعظم(ص) و اهل بیت آن حضرت دارند. این دانش پژوهان در مقطع ارشد می توانند به طور خاص و تخصصی تر به تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) بپردازند و در قالب عناوین و سرفصل های مورد نیاز این رشته و متناسب با تحولات جهان اسلام و نیاز های زمان و با ارتقای کمی و کیفی روشها و راهبردها و ابزارهای آموزشی و پژوهشی به سطح بالاتری از تخصص در این رشته دست یابند.

ب. مشخصات کلی، تعریف و اهداف:

رشته تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) یک از زیرشاخه های تاریخ اسلام است. این رشته ضمن دارا بودن اشتراکاتی با رشته های تاریخ اسلام، تاریخ تشیع و تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، دارای ویژگی های مختص به خود مانند تکیه بر سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) و همچنین شناخت بیشتر نسبت به شخصیت و اندیشه های آن بزرگواران، می باشد.

- تعریف رشته: این رشته از فروع تاریخ اسلام است. دانش پژوهان این رشته به آموزش روشمند و تخصصی تاریخ و سیره پیامبر و اهل بیت(ع) می پردازند و با گذراندن این مقطع تحصیلی، توانایی پاسخگویی به شبهات مطرح در زمینه تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) پیدا می کنند. این دانش پژوهان همچنین توانایی تحقیق در حد تحلیل و بررسی و تدوین و نگارش را کسب می کنند.

- اهداف رشته: اهم اهداف عبارتند از:

۱. شناخت نقش پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) در تحولات سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و تمدنی جامعه اسلامی.
۲. تبیین علمی و روشمند و در نتیجه تولید علم و گسترش مرزهای دانش در تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)
۳. پالایش تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) از تحلیل های نادرست و مغرضانه مستشرقان و جریانهای انحرافی و معرفی چهره درست، منطقی و واقعی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) و تاریخ و سیره آن بزرگواران.
۴. تبیین علمی و تاریخی مرجعیت دینی و علمی اهل بیت(ع).
۵. تبیین علمی و تحلیل تاریخی رویدادهای دوران اهل بیت(ع)
۶. افزایش توان تحقیق علمی در حوزه تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)
۷. تربیت نیروهای متعهد و توانمند در حوزه تاریخ و سیره پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) در عرصه های آموزشی، پژوهشی و تبلیغ.
۸. زمینه سازی برای تربیت استاد دروس تاریخ و سیره اهل بیت(ع) و همچنین آماده سازی فراگیران برای ورود به مقطع بالاتر.

پ) ضرورت و اهمیت

طلاب جامعه المصطفی به عنوان پیروان مکتب اهل بیت (ع) و عالمان و مبلغان دین، لازم است آشنایی بیشتری با تاریخ و سیره اهل بیت (ع) پیدا کنند و در این زمینه شناخت تخصصی کسب کنند. رشته تاریخ و سیره پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) از این جهت که پیامبر اعظم (ص) و اهل بیت (ع) الگو، هدایتگر و مرجع دینی و علمی بشریت هستند، از اهمیت بالایی برخوردار است. تبیین علمی و تحلیل درست تاریخ و سیره اهل بیت (ع) به روش علمی و پاسخگویی درست به شبهات، بسیار ضروری و لازم است، زیرا تبلیغ، ترویج و پیشبرد مکتب اهل بیت (ع) بدون این آموزش ها و کسب این توانمندی ها به درستی انجام نمی گیرد.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۲۰	دروس حوزوی
۲۰	دروس تخصصی
۸	دروس تخصصی اختیاری
۴	رساله / پایان نامه
۵۲	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
توانمندی در حوزه تاریخ اهل بیت (ع)	تاریخ اسلام (۱) تاریخ اسلام در قرآن و احادیث، آشنایی با منابع و تاریخ نگاری در اسلام و تاریخ خلفای نخستین تا سال ۴۰
توانمندی در حوزه سیره اهل بیت (ع)	سیره اهل بیت (ع) 1، 2
توانمندی در حوزه تاریخ تشیع	تاریخ تشیع 1، 2، 3
توانمندی در حوزه تاریخ تحولات جهان اسلام	تاریخ تحولات جهان اسلام در عصر امویان، تاریخ تحولات جهان اسلام در عصر عباسیان و تاریخ تحولات جهان اسلام در عصر عثمانی
توانمندی در حوزه تمدن اسلامی	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، تاریخ حوزه‌های علمیه، تاریخ انقلاب اسلامی، مستشرقان و تاریخ اسلام و تاریخ اروپا با تاکید بر جریان استعمار
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
آشنایی تفصیلی با مباحث علوم حوزوی	صرف - نحو - بلاغت - فقه - اصول - کلام
مهارت تحقیق	روش تحقیق

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

- ۱- داشتن کارشناسی یا سطح دو حوزوی
- ۲- احراز استعداد و توانایی فراگیری مباحث علمی
- ۳- پذیرش در مصاحبه و ارزیابی علمی ورود به مقطع
- ۴- عدم منع قانونی در تحصیل.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس حوزوی

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	فقه ۱	۱
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	فقه ۲	۲
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	فقه ۳	۳
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	اصول ۱	۴
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	اصول ۲	۵
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	تاریخ تحلیلی اسلام	۶
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	کلام مقارن	۷
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	فلسفه اسلامی	۸
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	تفسیر موضوعی	۹
ندارد		۳۲	-	-	✓	۲	معارف حدیثی	۱۰
		۳۲۰				۲۰	جمع کل	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	تاریخ در قرآن و روایات	۲	✓	-	-	۳۲	-	مشترک
۲	فلسفه علم تاریخ	۲	✓	-	-	۳۲	-	مشترک
۳	منابع و مآخذ منابع تاریخ پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۴	روش تحقیق در تاریخ پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۵	سیره فردی و عبادی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۶	پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) در قرآن و سنت	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۷	سیره خانوادگی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۸	سیره اقتصادی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۹	تاریخ و سیره سیاسی پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۱۰	تاریخ و سیره اجتماعی و فرهنگی پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
جمع کل		۲۰				۳۲۰		

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری (۸ واحد از ۱۴ واحد)

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	سیره زیست محیطی پیامبر و اهلیت(علیهم السلام)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۲	قرائات متون تخصصی به زبان عربی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۳	جغرافیای جهان اسلام	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۴	خاور پژوهان و پیامبر(ص) و اهل بیت(ع)	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۵	پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) از منظر اهل سنت	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۶	پیامبر(ص) و اهل بیت(ع) در تمدن اسلامی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
۷	تاریخ مذاهب اسلامی	۲	✓	-	-	۳۲	-	ندارد
	جمع کل	۱۴				۲۲۴	-	-

یادآوری: دانش پژوهان باید ۸ واحد از دروس فوق را انتخاب و بگذارانند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

دروس حوزوی

عنوان درس به فارسی: فقه ۱		عنوان درس به انگلیسی: Jurisprudence 1 (sale, options, rent)	
نوع درس و واحد	حوزوی ■ نظری ■	ندارد	ندارد
تخصصی اجباری □ عملی □	تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	ندارد	ندارد
تعداد واحد:	۲	تعداد ساعت:	۳۲
رساله / پایان نامه □			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با زبان تخصصی فقه و بررسی اجمالی احکام و فراگیری شیوه ی استنباط در حد کتاب دروس تمهیدیّی فی

الفقه الإستدلالی در ابواب ذیل.

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل فقهی مثل بیع، خیارات، اجاره،

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کتاب بیع

۱- کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، اهداف ، پیشینه)

۲) شروط العقد بیع

۳- شروط المتعاقدين

۴- شروط العوضين

- کتاب خیارات

کلیات مفاهیم (ضرورت ، اهداف ، پیشینه)

۱ - خيار المجلس

۲ - خيار الحيوان

۳ - خيار الشرط

۴ - خيار تخلف الشرط

۵ - خيار الغبن

۶ - خيار العيب

۷ - خيار التأخير

۸- خيار الرؤية

- کتاب اجاره

۱) کلیات (مفاهیم ، ضرورت، اهداف ، تاریخچه)

۲- حقيقة الإجارة

۳- شرائط العوضين

۴- الضمان في باب الإجارة

۵- من احكام عقد الإجارة

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- الروضة البهية في اللمعة الدمشقية / المؤلف: الشهيد الثاني /

۲- الزبدة الفقهية في شرح الروضة البهية / تالیف السيد محمد حسن ترحینی العاملي / المنشور: قم: دارالفقه

۳- دروس تمهیدیّی فی الفقه الإستدلالی / المؤلف: الإيرواني، الشيخ محمد باقر / ناشر: مؤسسة الفقه

عنوان درس به فارسی: فقه ۲		عنوان درس به انگلیسی: Jurisprudence 2 (marriage and divorce)	
نوع درس و واحد	حوزه	نظری	عملی
تخصصی اجباری	تخصصی اختیاری	ندارد	ندارد
تعداد واحد:	۲	تعداد ساعات:	۳۲
رساله / پایان نامه			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با زبان تخصصی فقه و بررسی اجمالی احکام و فراگیری شیوه ی استنباط در حد کتاب دروس تمهیدی فی الفقه الإستدلالی در ابواب ذیل.

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل فقهی مثل نکاح و طلاق

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کتاب نکاح

- کتاب طلاق

۱- کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، اهداف ، پیشینه)

کلیات مفاهیم (ضرورت ، اهداف ، پیشینه)

۲-النکاح وبعض أحكامه

۱ - حقیقه الطلاق

۳-ولاية الأبوين

۲ - شرائط صحة الطلاق

۴-أحكام النظر

۳ - اقسام الطلاق

۵-من يحرم العقد عليها

۴ - أحكام العدة

۵ - من أحكام الخلع والمباراة.

۶-الزواج المؤقت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- الروضة البهیة فی اللمعة الدمشقیة / المؤلف: الشهد الثانی /

۲- الزبده الفقهیة فی شرح الروضة البهیة / تالیف السید محمد حسن ترحینی العاملی / المنشور: قم: دارالفقه

۳- دروس تمهیدیة فی الفقه الإستدلالی / المؤلف: الإیروانی، الشیخ محمد باقر / ناشر: موسسه الفقه

عنوان درس به فارسی: فقه ۳		عنوان درس به انگلیسی: Jurisprudence 3 (Limits, Retribution, Dayat)	
نوع درس و واحد	حوزوی ■ نظری ■	ندارد	ندارد
	تخصصی اجباری □ عملی □	ندارد	ندارد
	تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	۲	تعداد واحد:
	رساله / پایان نامه □	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با زبان تخصصی فقه و بررسی اجمالی احکام و فراگیری شیوه ی استنباط در حد کتاب دروس تمهیدیّی فی

الفقه الإستدلالی در ابواب ذیل.

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل فقهی مثل حدود، قصاص، دیات

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کتاب حدود

۱- موجبات الحد

۲- کیفیت اقامه الحد

۳- التعزیر

- کتاب قصاص

۱- القصاص و اقسامه

۲- قصاص النفس

۳- وسائل اثبات القتل عمدا

۴- من احکام قصاص النفس

۵- قصاص ما دون النفس

- کتاب دیات

الدية و اقسامها

مقادیر الدیات

من احکام القتل و الدیات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- الروضة البهیة فی اللمعة الدمشقیة / المؤلف: الشهيد الثانی /

۲- الزبده الفقهیة فی شرح الروضة البهیة / تالیف السید محمد حسن ترحینی العاملی / المنشور: قم: دارالفقه

۳- دروس تمهیدیّی فی الفقه الإستدلالی / المؤلف: الإیروانی، الشیخ محمد باقر / ناشر: موسسه الفقه

عنوان درس به فارسی:		اصول ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Principles of jurisprudence 1	
نوع درس و واحد			
■ نظری	■ حوزوی	ندارد	
□ عملی	□ تخصصی اجباری	ندارد	
□ نظری-عملی	□ تخصصی اختیاری	2	تعداد واحد:
□ رساله / پایان نامه		32	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مبانی و قواعد و نظریه ی جدید دانش اصول فقه در حدّ حلقه ی دوم و کشف ارتباط میان قواعد با رشد و با فن استنباط احکام شرعی.

اهداف ویژه: 1- شناخت حجیت خبر واحد در روایات و گزارشات تاریخی 2- شناخت خبر متواتر

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱) کلیات (مفاهیم، ضرورت، اهداف، پیشینه)

۵-قاعده تسامع در ادله سنن

۱- اجماع

۶-دلیل عقلی تا ادله اصول عملیه

۲- خبر متواتر

۳- سیره

۴- خبر واحد

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- حلقه ثانیه، تألیف آیت الله سید محمد باقر صدر / چاپ موسسه نشر اسلامی وابسته به جامعه مدرسین

۲- اصول الفقه، محمدرضا مظفر، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

۳- کفایة الاصول: آخوند خراسانی، مؤسسه آل البیت

عنوان درس به فارسی: اصول ۲		عنوان درس به انگلیسی: Principles of jurisprudence 2 (practical principles, Istihab)	
نوع درس و واحد	حوزوی ■ نظری ■	ندارد	ندارد
	تخصصی اجباری □ عملی □	ندارد	ندارد
	تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مبانی و قواعد و نظریه ی جدید دانش اصول فقه در حدّ حلقه ی دوم و کشف ارتباط میان قواعد با رشد و با فن استنباط احکام شرعی.

اهداف ویژه: 1- شناخت اصول عملیه ۲- بررسی تعارض ادله

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱) کلیات (مفاهیم، ضرورت، اهداف، پیشینه)

۱- اصول عملیه

۲- قاعده عملیه فی حاله الشک

۳- قاعده منجزیه العلم الاجمالی

۵- استصحاب

۶- تعارض ادله

۷- تعارض بین ادله محرزه

۸- تعارض بین اصول عملیه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- حلقه ثانیه، تألیف آیت الله سید محمد باقر صدر / چاپ موسسه نشر اسلامی وابسته به جامعه مدرسین

۲- اصول الفقه، محمدرضا مظفر، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

۳- کفایة الاصول : آخوند خراسانی، مؤسسه آل البیت

عنوان درس به فارسی:		تاریخ تحلیلی اسلام	
عنوان درس به انگلیسی:		Analytical history of early Islam	
نوع درس و واحد	حوزه	نظری	عملی
دروس پیش نیاز:	تخصصی اجباری	☒	☐
دروس هم نیاز:	تخصصی اختیاری	☐	☐
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت تحلیلی نقاط عطف تاریخ صدر اسلام

اهداف ویژه: بعثت و چالشهای موجود در حجاز برای گسترش اسلام، ریشه های پیدایش سقیفه و ریشه های تاریخی پیدایش نهضت عاشورا

الف) مباحث یا سرفصلها:

۱) کلیات (مفاهیم، ضرورت، احداث، پیشینه)

۱- جاهلیت و ویژگی های آن با تاکید بر قرآن کریم

۲- بعثت و چالشهای موجود در حجاز برای گسترش اسلام

۳- نگاهی به شخصیت و ویژگی های زندگی پیامبر

اکرم (ص) با تاکید بر قرآن کریم و نهج البلاغه

۴- شبهات مربوط به زندگی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

الف) ازدواج های پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

ب) جنگهای پیامبر اکرم (ص)

ج) روابط خارجی پیامبر صلی الله علیه و آله

۵- ریشه های پیدایش سقیفه

الف) پیامبر اکرم (ص) و آینده جامعه اسلامی

ب) جریان غدیر خم

ج) پیامدهای سیاسی فرهنگی و اجتماعی سقیفه

۶- حوادث و تحولات عصر خلفای سه گانه

۷- نگاهی به تاریخ زندگی امیرالمومنین علی علیه السلام در

دوران خلفا و عصر حاکمیت

۸- مشکلات امام علی (ع) در دوران حکومت - بررسی

جنگهای جمل، صفین و نهروان

۹- تحلیل زندگی امام حسن علیه السلام با تاکید بر دلایل

صلح حضرت با معاویه

۱۰- ریشه های تاریخی پیدایش نهضت عاشورا

۱۱- نهضت عاشورا و آثار و پیامدهای فرهنگی و سیاسی آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱) تاریخ اسلام، رسول جعفریان، نشر علم

۲) تاریخ اسلام از منظر قرآن یعقوب جعفری، ناشر: دفتر نشر معارف

۳) زمینه های قیام امام حسین علیه السلام حسین عبدالمحمدی، زمزم هدایت

عنوان درس به فارسی:		کلام مقارن	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Theology(Imamology)	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نظری ■	حوزوی ■
دروس هم نیاز:	ندارد	عملی □	تخصصی اجباری □
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با ویژگی ها و جایگاه امام معصوم(علیه السلام).

اهداف ویژه: نقش و جایگاه امام (ع) بعد از نبوت و بررسی مسأله غیبت و ارتباط آن با ضرورت وجود امام (ع)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات

- مفاهیم (امامت، ولایت، وصایت، نص و ...)
- ختم نبوت و ضرورت امامت
- ویژگی های امام (علم، عصمت، کرامت و ...)
- جایگاه امام
- تکوینی (واسطه ی فیض، تصرف در طبیعت و تفویض و ...)
- تشریحی (تفسیر و تبیین دین و ...)
- وظایف متقابل امام و امت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الشافی فی الامامة؛ سید مرتضی، مؤسسة الصادق
۲. تلخیص الشافی؛ شیخ طوسی، قم: نشر محبین
۳. تصحیح الاعتقاد؛ شیخ مفید
۴. اصول کافی؛ کلینی
۵. نقش ائمه(علیهم السلام) در احیای دین؛ علامه عسکری، نشر: تهران بنیاد بعثت کتابخانه بزرگ اسلامی

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic philosophy	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نوع درس و واحد	حوزوی ■ نظری ■
دروس هم نیاز:	ندارد	تخصصی اجباری □ عملی □	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت تحلیلی فلسفه ی اسلامی با تأکید بر حکمت متعالیه.

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مواد فلسفی مثل اصالت وجود یا ماهیت، علی و معلولی، علت و انواع آن

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مقدمه ی هستی شناسی، مفهوم وجود، واقعیت عینی، وجود و ماهیت، احکام ماهیت
- سنخیت میان علت و معلول (مناسبت میان علت و معلول، قاعده ی الواحد)
- مقدمه ی اصالت وجود
- اصالت وجود (منشأ پیدایش بحث، مبادی تصویری اصالت وجود)
- احکام علت و معلول (دور و تسلسل)، علت فاعلی (مفهوم، اقسام فاعل مختار، اراده و اختیار)
- وحدت در کثرت، وحدت و کثرت در وجود عینی، مراتب وجود
- علت و معلول (مفهوم علت و معلولیت، کیفیت آشنایی
- ذهن با مفهوم علت و معلول ... اهمیت اصل علت، ضرورت
- علی و معلولی (تلازم، تقارن، نیازمندی معلول در بقاء)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شرح مختصر منظومه؛ شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا
۲. شرح مبسوط منظومه؛ شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا
۳. جلد هفتم مجموعه آثار شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا

تفسیر موضوعی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Thematic interpretation (Historical verses of the Quran in Islam)	عنوان درس به انگلیسی:
حوزوی ■ نظری ■	ندارد	دروس پیش نیاز:
تخصصی اجباری □ عملی □	ندارد	دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت تفسیر آیات تاریخی مربوط به صدر اسلام

اهداف ویژه: شناخت دیدگاه تاریخی قرآن کریم در باره جنگهای عصر نبوی

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱- کلیات (مفاهیم ، ضرورت ، پیشینه و ...)

۲- از ولادت تا بعثت پیامبر اکرم:

ولادت پیامبر اکرم (بروج ۴- ۸ ، سوره فیل) ، نام پیامبر

اسلام (احزاب ۴۰ ، آل عمران ۱۴۴ ، محمد ۲ ، فتح ۲۹) ،

دوران کودکی پیامبر (ضحی ۶- ۷ یونس ۱۶) ، دین پیامبر

اسلام قبل از بعثت (شوری ۵۲ ، نحل ۱۲۳ ، حج ۷۸)

۳- از بعثت تا هجرت به یثرب:

آغاز وحی (علق ۱- ۵ ، مدثر ۱- ۳ ، مزمل ۵) ، انذار عشیره

(شعرا ۲۱۵- ۲۱۴) ، دعوت عمومی (حجر ۹۴- ۹۵) ، انقطاع

وحی (ضحی ۱- ۴ ، مریم ۶۴- ۶۵) ، آزار و اذیت پیامبر و

اصحاب (انعام ۳۴ ، مسد ۱- ۵ ، فصلت ۲۶ ، ص ۴ ، حجر

۹۵- ۹۶ ، نحل ۱۴۷ ، انعام ۴۰) ، ليله المبيت (بقره ۲۰۷)

، معراج پیامبر (اسراء ۱)

۴- از هجرت تا رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و

آله:

سال اول هجرت: برادری و تشکیل امت واحد (توبه ۱۰۰ ،

حشر ۹) ، مواجهه با یهودیان و منافقان (بقره ۱۴۶ ، بقره ۱۰۴ ،

محمد ۲۹ ، بقره ۸- ۱۰)

سال دوم هجرت:

تغییر قبله (بقره ۱۴۶ ، بقره ۱۴۲) ، تشریح جهاد (حج ۴۰ -

۳۹ ، انفال ۳۹) ، جنگ بدر (بقره ۲۱۷ ، بقره ۲۱۷ ، انفال ۷ ،

انفال ۴۴ ، آل عمران ۱۳ ، انفال ۱۱ ، انفال ۹- ۱۰ ، انفال ۱۲ -

۱۳ ، انفال ۱۷) ، بیرون کردن بنی قینقاع از مدینه (مائده ۵۲)

سال سوم هجرت:

غزوه غطفان (مائده ۱۱) ، جنگ احد (انفال ۳۶ ، آل عمران

۱۲۱ ، آل عمران ۱۵۲ ، آل عمران ۱۵۳ ، آل عمران ۱۵۵)

سال چهارم هجرت:

بیرون کردن یهودیان بنی نضیر از مدینه (حشر ۲) ، غزوه

ذات الرقاع (نساء ۱۰۲) ، غزوه بدر الموعد (آل عمران ۱۷۳ -

۱۷۴)

سال پنجم هجرت:

جنگ احزاب (نسا ۵۱- ۵۲ ، احزاب ۱۰- ۱۴ ، احزاب ۱۸- ۱۹ ، ۲۲ ،

۹ ، ۲۵) ، جنگ بنی قریظه (احزاب ۲۶- ۲۷)

سال ششم هجرت:

نبرد بنی مصطلق (منافقون ۸) ، رویداد افک (نور ۱۱) ، بیعت

رضوان (فتح ۱۱- ۱۲ ، فتح ۱۸- ۱۹) ، صلح حدیبیه (فتح ۱

، ۲۴ ، ۲۵)

سال هفتم هجرت:

فرستادن نامه به حاکمان کشورهای مختلف (سبا ۲۸ ،

اعراف ۱۵۸ ، فرقان ۱) ، نبرد خیبر (فتح ۱۸- ۱۹ ، ۱۵)

سال هشتم هجرت:

جنگ ذات السلاسل (عادیات ۱۸) ، سریه اسامه بن زید (نسا

۹۴) ، فتح مکه (نصر ۱۳) ، جنگ حنین (توبه ۲۵- ۲۶)

سال نهم هجرت:

حجّه الوداع و واقعه غدیر (مائده ۶۷)، پیامبر اکرم (زمر ۳۰)،
انبیا ۳۴، آل عمران ۱۴۴)

جنگ تبوک (توبه ۳۸-۳۹، ۴۱، ۹۱، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷،
۵۰، ۸۳، ۹۴)، قضیه مسجد ضرار (توبه ۱۰۷-۱۰۸)، قضیه
مباهله (آل عمران ۶۱)، اعلام برائت از مشرکین (توبه ۱-۲)

سال دهم هجری:

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
-ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد
-حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۵ درصد
آزمون پایان نیم سال ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تفسیر المیران، سید محمد حسین طباطبایی، انتشارات بنیاد علمی فکری علامه طباطبایی
۲. تفسیر نمونه، جمعی از نویسندگان، دارالکتب الاسلامیه
۳. تفسیر مجمع البیان، طبرسی، ناشر: دار المعرفه - بیروت - لبنان
۴. تفسیر کبیر، فخر رازی، تهران: اساطیر

عنوان درس به فارسی:		معارف حدیثی	
عنوان درس به انگلیسی:		Hadith knowledge(With emphasis on the Book of Tens of the Shias)	
نوع درس و واحد			
■ نظری	■ حوزوی	ندارد	دروس پیش نیاز:
□ عملی	□ تخصصی اجباری	ندارد	دروس هم نیاز:
□ نظری-عملی	□ تخصصی اختیاری		تعداد واحد: ۲
	□ رساله / پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت متون حدیثی شیعه

اهداف ویژه: ۱- شناخت مهم ترین متون حدیثی شیعه و آشنایی با احادیث معصومان علیهم السلام

مباحث یا سرفصل ها:

مباحث عمومی تاریخ حدیث: چستی تاریخ حدیث، حدیث در سده نخست اسلامی، گسترش کتابت حدیث در سده دوم هجری، مسئله اسناد و ارزیابی حدیث و چالش های آن، پیدایی جریان اصحاب حدیث و اثرات آن در تاریخ حدیث، عصر تدوین جوامع حدیثی.

مباحث تاریخ حدیث امامیه و قرائت نمونه هایی از احادیث: حدیث امامیه در عصر حضور، کتب اربعه از کافی تا تهذیبین،

قرائت احادیث کتاب العشره الکافی

راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

-ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد

-حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۷۵درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱.درسنامه قرائت و درک متون حدیثی، مهدی غلامی، ناشر: جمال

۲.آشنایی با تاریخ و منابع حدیث، سید کاظم طباطبایی، انتشارات مرکز نشر هاجر

۳.علوم حدیث و اصطلاحات آن، صبحی صالح، ناشر: اسوه

۴. الکافی (کتاب العشره): کلینی

دروس تخصصی

عنوان درس به فارسی:		تاریخ در قرآن و روایات	
عنوان درس به انگلیسی:		History in the Qur'an and hadiths	
دروس پیش‌نیاز:		مشترک ■ نظری ■	
دروس هم‌نیاز:		تخصصی اجباری □ عملی □	
تعداد واحد:		تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	
تعداد ساعت:		رساله / پایان‌نامه □	
		۲	
		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت روش تاریخ نگاری قرآن و روایات و ویژگی ها و اهداف تاریخ در قرآن و روایات

اهداف ویژه: شناخت ویژگی ها و اهداف تاریخ در قرآن و روایات

مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات: (ضرورت، اهم منابع، تاریخچه و مبانی ...)

گونه های تاریخ نگاری و روش تاریخ نگاری قرآن و روایات:

۱. تاریخ نقلی
۲. تاریخ تحلیلی
۳. فلسفه نظری
۴. جامعه شناسی تاریخی

ویژگی های تاریخ نگاری در قرآن و روایات:

توحید مدارى، حق مدارى، آمیخته نشدن به افسانه و خرافه، دورى از بیان مسائل خلاف اخلاق، دورى از پیش داوری، علیت گرا بودن، آینده نگری، کم توجهی به اسامی اشخاص، ارائه الگوهای شایسته، خالی بودن از موضع گیری شخصی و قبیله ای، پرهیز از یکسو نگری ...

اهداف تاریخ در قرآن و روایات:

تربیت اعتقادی، تبیین معارف اسلام در قالب نقل حوادث تاریخی، عبرت آموزی، اندیشیدن درباره سرگذشت تبهکاران و نیکوکاران، امید بخشی، قوت قلب دادن به مومنان و ...

سنت های الهی در تاریخ از منظر قرآن و روایات:

نصرت حق طلبان، خذلان اهل باطل، امتحان بندگان، هدایت مومنان و ...

نمونه های از تاریخ انبیای سلف و تاریخ اسلام در قرآن و روایات

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بررسی برخی مسائل به عنوان تحقیق و کنفرانس به دانش پژوهان واگذار شود

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال 30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال 70 درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئوپروژکشن - تخته وایت برد - پاورپوینت

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- تاریخ در قرآن / مجید کافی / پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- ۲- تاریخ در قرآن / عزت الله رادمش / بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی.
- ۳- جامعه و تاریخ، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۴- تاریخ در ترازو، عبدالحسین زرین کوب، انتشارات امیر کبیر.
- ۵- فلسفه تاریخ، مرتضی مطهری ره، انتشارات صدرا.

عنوان درس به فارسی:		فلسفه علم تاریخ	
عنوان درس به انگلیسی:		Philosophy of history	
دروس پیش‌نیاز:		نوع درس و واحد مشترک ■ نظری ■	
دروس هم‌نیاز:		تخصصی اجباری □ عملی □	
تعداد واحد:		تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	
تعداد ساعت:		رساله / پایان‌نامه □	
		۲	
		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت انتقادی جایگاه علم تاریخ و رابطه آن با دیگر علوم

اهداف ویژه: شناخت علمیت و آزمون پذیری علم تاریخ

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات: (مفاهیم، اهمیت و ضرورت، اهداف، منابع و مبانی)

۱. روش شناسی تاریخی
۲. علمیت تاریخ، علیت، آزمون‌پذیری و تبیین در تاریخ
۳. عینیت و حقیقت در تاریخ (میزان واقع‌نمایی و معرفت‌موجه در تاریخ)
۴. رابطه تاریخ و ارزش‌ها (مرزهای دخالت روا یا ناروایی ارزش‌ها در تاریخ)
۵. رابطه علم تاریخ با دیگر علوم
۶. تفسیر در تاریخ
۷. قانونمندی در تاریخ (مفهوم و انواع قانون، مفهوم و انواع تصادف)
۸. نقد و بررسی دلایل منکران و مثبتان قانونمندی تاریخ
۹. قوانین و سنن حاکم بر تاریخ

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بررسی برخی مسائل به عنوان تحقیق و کنفرانس به دانش پژوهان واگذار شود

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	30 درصد
آزمون پایان نیم‌سال	70 درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ویدئوپروژکشن - تخته وایت برد - پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. فلسفه انتقادی تاریخ، سید ابوالفضل رضوی، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. فلسفه تاریخ، شهید مرتضی مطهری، قم، انتشارات صدرا.
۳. تاریخ در ترازو، عبدالحسین زرین کوب، انتشارات امیر کبیر.
۴. سنت‌های تاریخ و فلسفه اجتماعی در مکتب قرآنی؛ سید محمد باقر صدر، تهران، رجاء.
۵. جامعه و تاریخ؛ محمد تقی مصباح یزدی، قم، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

عنوان درس به فارسی: منابع و مآخذ تاریخ پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)		عنوان درس به انگلیسی: Sources and references of the history of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
نوع درس و واحد			
نظری ☐	پایه ☐		
عملی ☒	تخصصی اجباری ☒		
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت گونه ها و رویکردهای منابع و مآخذ تاریخ پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

اهداف ویژه: شناخت رویکردهای گوناگون در تحلیل تاریخ اهل بیت علیهم السلام

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات (مفهوم شناسی) منابع، مآخذ، تاریخ، سیره، اهل بیت (ضرورت، جایگاه و تاریخچه، منابع) مفاهیم (و...)

- مروری بر منابع درس (کتاب شناسی های کهن، جدید، فهرست ها، دایره المعارف ها و دانشنامه ها)
- قرآن به عنوان مهمترین منبع در شناخت شخصیت و سیره پیامبر اعظم (ص)

۲. گونه شناسی منابع و مآخذ تاریخ پیامبر (ص)

۱-۲. منابع:

- حدیثی (حدیثی شیعی مانند کتب اربعه، بحار الانوار حدیثی اهل سنت مانند صحاح سته و مسند احمد)

- تاریخ عمومی (مانند تاریخ طبری، الکامل و...)

- مغازی (مانند المغازی و اقدی)

- سیره (مانند سیره ابن هشام)

- طبقات (مانند کتاب الطبقات الکبری، ابن سعد)

- صحابه نگاری (مانند الصلابه فی معرفه الصحابه ابن حجر عسقلانی، الاستیعاب فی معرفه الأصحاب، ابن عبدالبر، و اسد الغابه فی معرفه الصحابه ابن اثیر)

- تاریخ محلی (مانند اخبار مکه ارزقی، و اخبار مکه فاکهی، اخبار المدینه، ابن شبه نمیری)

- اختصاص نگاری (مانند اختصاصات النبی (ص)، سیوطی)

۲-۲. مآخذ (مطالعات جدید)

- شیعی: الصحیح من سیره النبی الاعظم، سید جعفر مرتضی عاملی، موسوعه التاريخ الاسلامی شیخ محمد هادی یوسفی غروی، تاریخ سیاسی اسلام، جلد ۱، رسول جعفریان، دانشنامه سیره نبوی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

- اهل سنت: (السیره النبویه هشام جعیت)

- مستشرقان:

- سیره پژوهی در غرب، جمع آوری آقای مرتضی کریمی نیا، تصویر حضرت محمد (ص) در دایره المعارف اسلام، موسسه شیعه شناسی،

۳. گونه شناسی منابع و مآخذ تاریخ اهل بیت (ع)

۱-۳ منابع:

شیعی:

- فضائلی و مناقبی (مانند مناقب، ابن شهر آشوب، الخرائج و الجرائح قطب راوندی)

- دلائلی: (معجزاتی) (مانند دلائل الامامه منسوب به طبری، الهدایه الکبری، حسین بن حمدان خصیسی، عیون المعجزات، حسین بن عبدالوهاب، اثبات الهداه، شیخ حر عاملی، مدینه المعاجز، بحرانی)
- تاریخی: (مانند وقعه صفین، منقری، تاریخ ابو مخنف)
- تاریخی کلامی: مانند الارشاد شیخ مفید
- اهل سنت:

- تاریخی: (مانند تاریخ طبری، المنتظم، ابن جوزی، الکامل ابن اثیر)
- فضائلی: مانند الفصول المهمه، ابن صباغ مالکی، الصواعق المحرمه، ابن حجر، ینایع الموده، قندوزی حنفی)

- تاریخ محلی ها: (مانند تاریخ بغداد، خطیب بغدادی و تاریخ دمشق ابن عساکر)

- طبقات نگاری: (مانند الطبقات الکبری، ابن سعد درباره امامان نخستین)

۲-۳. مآخذ (مطالعات جدید)

شیعی:

- دانشنامه ها (مانند دانشنامه امام علی (ع)، دانشنامه امام حسین (ع)، دانشنامه امام مهدی (عج))

- تک نگاری ها درباره هر امام (مانند فروغ ولایت آیت الله سبحانی، الصحیح من سیره الامام علی (ع)، سید جعفر مرتضی عاملی، صلح امام حسن (ع) شیخ راضی آل یاسین، و امام صادق (ع) عند المذاهب الاربعه اسد حیدر)

- دائره المعارف ها (مانند مداخل ائمه (ع) در دانشنامه جهان اسلام و دائره المعارف بزرگ اسلامی به ویژه مدخل جعفر بن محمد (ص) در ج ۱۸ دائره المعارف بزرگ اسلامی)

- کتابشناسی های تحلیلی (مانند کتابشناسی تاریخی امام حسین نوشته محمد اسفندیاری)

- وضعیت شناسی ها (مانند سازمان وکالت دکتر محمدرضا جباری، تاریخ سیاسی غیبت امام دوازدهم (عج)، جاسم حسین، سیمای دوازه امام (ع) در منابع اهل سنت، منصور داداش نژاد)

- اهل سنت (مانند علی (ع) و نبوه، طاها حسین، امام صادق (ع) عبدالحلیم جندی)

- مستشرقان (مانند جانشینی حضرت محمد (ص)، ویلفرد مادلونگ، نخستین اندیشه های شیعی تعالیم امام محمد باقر (ع)، ارزینا لالانی)

- تصویر امامان شیعه در دایره المعارف اسلام، موسسه شیعه شناسی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس بر اساس سرفصل ها
- واگذاری برخی عناوین به دانش پژوهان در قالب کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع و مآخذ مختص به هر بند که در سرفصل ها ذکر شد.
۲. کتابشناسی ها مانند کتاب شناسی ائمه اطهار(ع) (قاسم خانجانی و محمد نوری) و معجم ما کتب من رسول الله و اهل بیت(ع) (عبدالجبار رفاعی)
۳. نرم افزار ها مانند نرم افزار سیره معصومین(ع) (سازمان نور) و نرم افزار المکتبه شامله
۴. سایت ها مانند سایت دانشنامه اهل بیت(ع)

عنوان درس به فارسی:		روش تحقیق در تاریخ پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)	
عنوان درس به انگلیسی:		Research method in the history of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:		تخصصی اجباری ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت چگونگی پژوهش در تاریخ پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و بررسی علل تمایز روش تحقیق در سیره و تاریخ اهل بیت با بقیه موضوعات

اهداف ویژه: شناخت روش پژوهش در تاریخ پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات (مفهوم شناسی، روش، روش تحقیق، تاریخ، سیره، اهل بیت) ضرورت، جایگاه و تاریخچه، منابع)
 - مفاهیم
 - مروری بر منابع درس: (منابع عمومی روش تحقیق و روش تحقیق در تاریخ)
 - اشاره‌ای به مباحث بنیادین درباره جنبه های بشری و بشر مافوق پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)
 ۲. چرایی روش تحقیق متمایز از روش تحقیق در تاریخ
 - ویژه بودن پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و تمایز آنها از دیگر شخصیت های بشری تاریخی با توجه به ارتباط خاص آنها با خداوند و ویژگی های دیگر مانند عصمت و علم ویژه
 - گوناگونی و تنوع منابع مطالعه درباره آنها (منابع تاریخی و روایی و کلامی)
 - تاثیر گذاری علوم و داده های برون تاریخی بر مطالعات در این عرصه مانند دیدگاه های کلامی شیعه و اهل سنت
 - نقش فرضیه ها و پیش فرض های حداقلی و حداکثری در این مطالعات
 ۳. علوم مرتبط :
 - الف: علوم اسلامی
 - تاریخ (داده های تاریخی در کتب مختلف تاریخی مانند تاریخ طبری)
 - کلام (مبانی کلامی و بررسی رابطه کلام و تاریخ)
- ب: علوم انسانی:
- جامعه شناسی، روان شناسی، اقتصاد، فرهنگ شناسی، تاریخ اجتماعی
 - رویکرد شناسی:
 - رویکرد کلامی (مانند کتب سید جعفر مرتضی عاملی)
 - رویکرد تاریخی کلامی (مانند آثار رسول جعفریان و سید جعفر شهیدی)
 - رویکرد کلامی تاریخی (آثار شیخ محمد هادی یوسفی غروی و آثار شیخ باقر شریف قرشی)
 - رویکرد تاریخی (مانند آثار مستشرقان)
 - رویکرد روایی (مانند آثار شیخ عباس قمی)
 - چگونگی نقد و ارزیابی:
 - نقد استنادی (مانند بررسی استناد کتاب به نویسنده مانند کتاب سلیم بن قیس و نیز کتبی که آقای ذبیح الله منصوری ترجمه کرده است. مانند محمد (ص) پیغمبری که از نو باید شناخت، امام حسین و ایرانیان، مغز متفکر جهان شیعه)
 - و نیز نقد اسناد روایاتی که درباره پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) آمده است.
 - نقد محتوایی:
 - با استفاده از سنجه هایی همچون قرآن، سنت صحیح و معتبر، علم، عقل مبانی کلامی قطعی و...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس بر اساس سرفصل ها
- واگذاری برخی عناوین به دانش پژوهان در قالب کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد

۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اختصاصی هر بند که در جای خود به آن‌ها اشاره شد.
۲. منابع عمومی روش تحقیق و روش تحقیق در تاریخ مانند مصطلح التاریخ، اسد رستم، و نیز کتاب روش پژوهش در تاریخ شتاسی آقای حسن حضرتی
۳. مقالات و کتبی که در ارتباط با پیوند با تاریخ اهل بیت (ع) و علوم دیگر مانند فقه و کلام نگاشته شده است مانند کتاب آقای مصطفی صادقی با عنوان درآمدی بر تاثیر مبانی کلامی در تاریخ نگاری و نیز کتب تاریخ اجتماعی شیعیان، محسن

الویری

عنوان درس به فارسی: سیره فردی و عبادی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)		عنوان درس به انگلیسی: Individual life conduct of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
نوع درس و واحد			
نظری ☒	پایه ☐		
عملی ☐	تخصصی اجباری ☒		
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت سبک زندگی فردی و عبادی پیامبر و اهل بیت (ع)

اهداف ویژه: شناخت سیره عبادی اهل بیت علیهم السلام

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات (مفهوم شناسی، ضرورت، جایگاه و تاریخچه، منابع)

- سیره فردی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع):

- تغذیه؛

- استراحت؛

- بهداشت؛

- پوشش و آرایش ظاهری؛

- معیشت (تأمین، تولید، و مصرف)؛

- سفر؛

- درمان؛

- ورزش و سرگرمی؛

- شادی و سرور؛

- غم و اندوه؛

- سخن گفتن و سکوت؛

- مسکن و وسائل منزل

- آراستگی؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل‌ها

- واگذاری برخی سرفصل‌ها در قالب کار کلاسی به دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. قرآن کریم

۲. منابع حدیثی و تاریخی شیعه و سنی

۳. سیره پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله؛ محمدی ری شهری؛

۴. سیره نبوی (منطق علمی) / مصطفی دلشاد تهرانی

۵. درآمدی بر سیره اهل بیت (ع) / حسین عبدالمحمدی

عنوان درس به فارسی: پیامبر و اهل بیت (ع) در قرآن و سنت		عنوان درس به انگلیسی: The Prophet and the Ahl al-Bayt in the Qur'an and Sunnah	
نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒	تخصصی اجباری ☒ عملی ☐	تعداد واحد: ۲
	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	رساله / پایان نامه ☐	تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت جایگاه و مقام پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) از نظر قرآن و سنت

اهداف ویژه: شناخت جایگاه و مقام علمی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) از نظر قرآن و سنت

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات (مفاهیم، منابع، اهداف، ضرورت، تاریخچه) و ویژگی های اهل بیت (ع) پیامبر اکرم (ص)

ویژگی های پیامبر (ص):

- رسالت جهانی
- افضل و اکرم انبیاء
- خاتم النبیین
- خلقت نوری
- عصمت
- علم لدنی
- کرامات و معجزات
- ووو
- خلقت نوری
- همسانی اهل بیت (ع) با قرآن
- عصمت
- علم لدنی
- شفاعت؛
- نقش هدایتگری عامه؛
- کرامات اهل بیت علیهم السلام

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل‌ها
- فعال کردن دانش پژوهان در مباحث در قالب تحقیق کلاسی و کنفرانس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع اصلی: منابع کهن حدیثی و تاریخی

۱. اهل بیت در قرآن و حدیث / محمد محمدی ری شهری
۲. همتایی قرآن و اهل بیت علیهم السلام / عبدالله جوادی آملی
۳. سیمای اهل بیت (ع) در نهج البلاغه / رسول ارزگانی
۴. قرآن و امامت اهل بیت علیهم السلام / علیرضا عظیمی فر
۵. تفسیر تطبیقی آیات ولایت اهل بیت علیهم السلام در دیدگاه فریقین / نجارزادگان

عنوان درس به فارسی: سیره خانوادگی پیامبر (ص) و اهلیت (ع)		عنوان درس به انگلیسی: The familial conduct of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
نوع درس و واحد		نوع درس و واحد	
نظری ☒	پایه ☐	دروس پیش نیاز:	
عملی ☐	تخصصی اجباری ☒	دروس هم نیاز:	
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت سبک زندگی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) در ارتباط با خانواده و بستگان

اهداف ویژه: شناخت سیره اهل بیت علیهم السلام در تعامل با خانواده

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات (مفهوم شناسی، ضرورت، جایگاه و اهمیت، تاریخچه، منابع)
۲. سیره خانوادگی پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) پیامبر
- اصول و مبانی حاکم بر سیره خانودگی اهل بیت (ع)
- تشکیل خانواده و ازدواج؛
- ملاک‌ها و معیارهای انتخاب همسر؛
- آداب و اصول حاکم بر ازدواج؛
- ارتباط با همسر و فرزندان؛
- اهتمام به تربیت، آموزش صحیح؛
- تامین نیازهای مادی و معنوی؛
- همراهی عاطفی با همسر و فرزندان؛
- نامگذاری؛
- رعایت حقوق همسر و فرزندان؛
- چشم پوشی از خطاها و کوتاهی‌ها؛
- تامین نیازهای مادی و معنوی؛
- همراهی عاطفی با همسر و فرزندان؛
۳. رابطه با بستگان نسبی و سببی:
- توجه به نیازهای مادی و معنوی آنان و خیرخواهی؛
- صلح رحم و رفت و آمد و آنان در همه شرایط و به صورت مستمر؛
- پرهیز از تعصبات قومی و قبیله‌ای؛
- توجه به امر به معروف و نهی از منکر در میان آنان؛
۴. چالش‌ها و پرسشها در ساحت خانواده اهل بیت (ع)
- همسران ناصالح
- فرزندان غیر همسو

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل‌ها
- واگذاری برخی سرفصل‌ها در قالب کار کلاسی به دانش پژوهان
- ارائه برخی از سرفصل‌ها به صورت کنفرانس توسط برخی از دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع کهن حدیثی و تاریخی
۲. سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، محمد داوودی و سید علی حسینی زاده
۳. سبک زندگی و رسول خدا (ص) با همسرانش / فرزانه حکیم زاده
۴. درآمدی بر سیره اهل بیت (ع) / حسین عبدالحمیدی
۵. سیره اخلاقی و سبک زندگی حضرت زهرا (س) / محمدرضا جباری

عنوان درس به فارسی: سیره اقتصادی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)		عنوان درس به انگلیسی: Economic history and conduct of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
نوع درس و واحد			
نظری	پایه		
عملی	تخصصی اجباری		
نظری-عملی	تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت اصول حاکم بر سیره اقتصادی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

اهداف ویژه: شناخت سیره اهل بیت علیهم السلام در شیوه کسب درآمد

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱- کلیات:

- مفهوم شناسی (سیره اقتصادی و ...)
- اصول حاکم سیره اقتصادی معصومان (ع) (اصل عدالت، ساده زیستی، صرفه جویی، جایگاه قرآن در سیره اقتصادی معصومان (ع))
- مروری بر منابع (تاریخی، حدیثی و ...) و پیشینه

۲- سیره اقتصادی پیامبر (ص)

الف: سیر اقتصادی حاکمیتی:

- آموزه ها اقتصادی (زکات، خمس، انفال، جزیه و ...)
- نهاد سازی اقتصادی
- اندیشه ها و سخنان اقتصادی
- درآمدها و هزینه کرد ها اقتصادی

ب: سیره اقتصادی فردی (معیشتی)

- درآمدها (هدایا، تجارت، کسب و کار، غنائم و ...)
- هزینه کرد ها (معیشت شخصی، معیشت خانوادگی، کمک ها و هدایا به دیگران، هزینه غلامان و کنیزان و ...)

۳- سیره اقتصادی ائمه در زمان حاکمیت

الف: سیره اقتصادی حاکمیتی

- اصول اقتصادی اصل عدالت، اصل توجه به رفاه مردم
- نهادها و دیوان های اقتصادی (دیوانعطاء، دیوان جیش و ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس بر اساس سرفصل ها

- واگذاری برخی سرفصل ها به دانش پژوهان کنفرانس کلاسی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۱۰۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. التراتیب الاداریه / عبدالحی کتانی
۲. منابع مالی اهل بیت (ع) / نورالله علیدوست خراسانی
۳. سیره اقتصادی معصومان (ع) در کتاب های چهارگانه شیعه / علی اکبر ذاکری
۴. زیره فردی معیشتی معصومین (ع) / یدالله مقدسی
۵. فقر زدایی در سیره اهل بیت (ع) / محمد حسین علی اکبری

علی اکبر ذاکری

عنوان درس به فارسی:		تاریخ و سیره سیاسی پیامبر اکرم (ص) و اهل البیت (ع)	
عنوان درس به انگلیسی:		Political history and conduct of the Prophet and the Ahl al-Bayt (from the Prophet to Imam Baqir)	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:		تخصصی اجباری ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: تبیین سیره سیاسی پیامبر (ص) و ائمه (ع) و شناخت بستر سیاسی دوران آنان

اهداف ویژه: تحلیل و تبیین سیره سیاسی پیامبر (ص) و ائمه (ع) در برخورد با حاکمان.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

کلیات (ضرورت، مفاهیم، منابع، پیشینه بحث،

اهداف)

سیره سیاسی امام حسین (ع)

۱. امام حسین (ع) قبل از امامت

۲. امام حسین (ع) در عصر معاویه

۳. تحلیل قیام عاشورا

سیره سیاسی امام سجاد (ع)

۱. موضع امام سجاد (ع) در برابر قیام ها (شیعی و غیر شیعی)

۲. رفتار سیاسی امام سجاد (ع) در برابر امویان (سفینیان و مروانیان)

۳. فعالیت سیاسی و اجتماعی

۴. جایگاه تقیه در رفتار سیاسی امام سجاد (ع)

سیره سیاسی امام باقر (ع)

۱. رفتار سیاسی امام باقر (ع) با خلفا

۲. جایگاه تقیه و رفتار سیاسی امام باقر (ع)

۳. موضع امام باقر (ع) در برابر جریان های سیاسی (شیعی و غیر شیعی)

۴. اهل البیت (ع) و اندیشه سیاسی

۵. اهل البیت (ع) و حکومت

۶. اهل البیت (ع) و حقوق متقابل حکومت و مردم

۷. اهل البیت (ع) و مشروعیت و مقبولیت حاکم اسلامی

سیره سیاسی امام صادق (ع)

۱. موضع امام صادق (ع) در برابر حاکمان اموی و عباسی

۲. چرایی و چگونگی موضع امام (ع) در انتقال قدرت از امویان به عباسیان

۳. امام صادق (ع) و قیام های شیعه (قیام زید، نفس زکیه)

۴. اندیشه سیاسی امام صادق (ع) در برابر حاکم جائز

سیره سیاسی امام کاظم (ع)

۱. سازمان و کالت

۲. علل زندانی شدن امام کاظم (ع)

۳. امام کاظم (ع) و فدک

۴. موضع امام کاظم (ع) در برابر حاکمان عباسیان

۱. مروری بر وضعیت سیاسی دوران پیامبر اکرم (ص) و ائمه (ع)

۲. سیره سیاسی پیامبر اعظم (ص)

۳. اهمیت تشکیل حکومت

۴. تشکیل نهادهای سیاسی

۵. تشکیل نهادهای اقتصادی

۶. تشکیل نهادهای قضایی

۷. تشکیل نهادهای نظامی

۸. تشکیل نهادهای فرهنگی

۹. مشور همزیستی مسالمت آمیز در مدینه

۱۰. رفتار سیاسی با اهل کتاب به ویژه یهود

۱۱. جنگ ها، صلحها و معاهده های پیامبر (ص) و ...

سیره سیاسی علی (ع)

۱. دوران خلفای سه گانه: عدم بیعت و تلاش برای احقاق حق، تحلیل بیعت با خلفا، مشاوره های سیاسی، نظامی و قضایی.

۲. جنگ های سه گانه جمل، صفین و نهروان

۳. وظایف متقابل حاکم و رعیت در سیره و سخن امام (ع)

۴. نظام اداری، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، نظامی و قضایی در دوره حکومت امام علی (ع)

سیره سیاسی حضرت زهرا (س)

۱. رفتار سیاسی حضرت در برابر حکومت

۲. دفاع از ولایت،

۳. خطبه های حضرت زهرا (س)،

۴. جریان فدک

۵. وصیت نامه حضرت زهرا (س)

سیره سیاسی امام حسن (ع):

۱. جنگ با معاویه، تحلیل صلح امام حسن (ع)

۲. رفتار سیاسی امام حسن (ع) بعد از صلح

۲. موضع ابناء الرضا (ع) در برابر قیام ها
۳. ابناء الرضا (ع) و سازمان و کالت
۴. تاریخ سیاسی شیعه در دوران غیبت صغرا
۵. وکلای امام زمان (عج) و حکومت
۶. شیعه و وزارت و دیگر پست های شیعی / علویان طبرستان
۷. امامیه و دولت های شیعی

۵. موضوع امام کاظم (ع) در برابر قیام شهید فخر
- سیره سیاسی امام رضا (ع)**
۱. سیره سیاسی قبل از ولایتعهدی
 ۲. سیره سیاسی بعد از ولایتعهدی
 ۳. چرایی و چگونگی پذیرش ولایتعهدی
 ۴. --- امام رضا (ع) در دوران ولایتعهدی
 ۵. موضع امام رضا (ع) در برابر حاکمان
- سیره سیاسی ابناء الرضا (ع)**
۱. موضع ابناء الرضا (ع) در برابر حاکمان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

به شیوه مرسوم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- ۰ درصد فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع کهن تاریخی و حدیثی
۲. مجموعه مقالات حکمت و حکومت (دفتر تبلیغات)
۳. تاریخ سیاسی اسلام: رسول جعفریان؛
۴. حیات فکری - سیاسی امامان شیعه: رسول جعفریان؛
۵. الصحيح من سیره النبی الاعظم: جعفر مرتضی عاملی؛

عنوان درس به فارسی: تاریخ و سیره اجتماعی و فرهنگی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)		عنوان درس به انگلیسی: Social and cultural history and conduct of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
نوع درس و واحد			
نظری ■	پایه □	سیره فردی اهل بیت (ع)	
عملی □	تخصصی اجباری ■	دروس پیش نیاز:	
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری □	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت سیره اجتماعی و فرهنگی رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع)

اهداف ویژه: شناخت سیره فرهنگی اهل بیت علیهم السلام

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات (مفهوم شناسی، منابع، ضرورت، تاریخچه، اهداف)
۲. سیره اجتماعی - فرهنگی رسول خدا (ص)
 - نقش قرآن در سیره نبوی و تشکیل جامعه اسلامی در مدینه
 - تشکیل نهادهای اجتماعی و فرهنگی
 - میراث علمی پیامبر (ص) (جمع قرآن کریم و کتابت)
 - جایگاه مسجد در سیره اجتماعی، فرهنگی پیامبر (ص)
 - جایگاه نهاد خانواده در سیره نبوی
 - جایگاه زن در نظام نبوی
 - چگونگی تعامل پیامبر (ص) با اهل کتاب
۳. سیره اجتماعی - فرهنگی حضرت زهرا (س)
 - میراث علمی فاطمه (س) (مصحف فاطمه (س) خطبه های)
 - اقدامات فرهنگی و اجتماعی
 - سیره خانوادگی حضرت زهرا (س)
 - سیره رفتاری حضرت با آشنایان اقوام و همسایگان
۴. سیره و اجتماعی و فرهنگی امیرالمومنین (ع)
 - مصحف علی علیه السلام
 - فعالیت های علمی امام (ع) (خطابه ها تفسیر و تدوین قرآن شاگرد پروری)
 - احیای سنت نبوی و تلاش برای آسیب زدایی از جامعه
 - تعامل علی (ع) با طبقات گوناگون (اشراف، موالی، مستمندان)
 - تعامل علی (ع) با مخالفان و معاندان از نظر اجتماعی
 - سیره خانوادگی علی (ع)
۵. سیره اجتماعی فرهنگی حسنین (ع)
 - میراث علمی حسنین (ع)
 - سیره خانوادگی حسنین (ع)
 - سیره حسنین در تعامل با اقشار مختلف
 - احتجاجات حسنین (ع)
 - مبارزه با بدعت های و احیای سنت های اجتماعی
۶. سیره اجتماعی - فرهنگی امام سجاد (ع)
 - میراث علمی، فرهنگی امام سجاد (ع)
 - تربیت شاگردان
 - تعامل با موالی و غلامان
 - ترویج اخلاق و معنویت
 - تقیه یک استراتژی اجتماعی
۷. سیره و اقدامات اجتماعی فرهنگی امام محمد باقر (ع)
 - نقش تبیین و تصحیحی در احیای سنت نبوی و علوی
 - ترغیب به تدوین و کتابت آثار حدیثی
 - معرفی چهره های باطل به جامعه
 - تربیت شاگردان
 - بسط معارف شیعی
 - تعامل با طبقات مختلف اجتماعی
 - تعامل با فرق و جریان های غیر امامی
 - مواجهه با فرق و مذاهب نوظهور کلامی (شیعی و غیر شیعی)
۸. سیره فرهنگی اجتماعی امام صادق (ع)
 - میراث علمی امام صادق (ع)
 - امام و جریان های فکری درونی (زیدیه، غالیان، اهل حدیث و معتزله)؛
 - امام و جریان های فکری غیر اسلامی (زناده، دهریون)؛
 - امام و جریان های فکری و مذاهب فقهی؛
 - تعامل امام با خویشاوندان نسبی و سببی؛
 - تبیین جایگاه واقعی عقل در کنار نقل؛
۹. سیره فرهنگی اجتماعی امام کاظم (ع)
 - امام و فرقه های شیعی (زیدیه، اسماعیلیه، غلات و...)
 - امام و مدیریت سازمان و کالت؛
 - امام و خویشاوندان نسبی و سببی؛
 - تعامل اجتماعی با پیروان سایر مذاهب و ادیان؛
 - راهکار امام در ترویج فرهنگ تشیع
 - معرفی و احیای تراث علوی - فاطمی
۱۰. سیره فرهنگی و اجتماعی امام رضا (ع)
 - میراث علمی امام رضا (ع)
 - مناظرات امام رضا (ع)
 - تعامل امام رضا (ع) با بستگان
 - تعامل امام رضا (ع) با پیروان سایر ادیان و مذاهب
۱۱. سیره فرهنگی و اجتماعی ابناء الرضا (ع)

- ارائه تفسیر و تاویل صحیح قرآن
- استمرار تاکید بر تدوین آثار و اصول حدیثی
- چگونگی برقراری ارتباط علمی - مالی با شیعیان در نقاط مختلف جهان اسلام
- تربیت شاگردان در حوزه های مختلف علمی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت سرفصل ها در تدریس
- واگذاری برخی از عناوین سرفصل ها به دانش پژوهان در قالب کنفرانس کلاسی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع کهن حدیثی و تاریخی

منابع تحقیقی:

۱. نقش ائمه (ع) در احیای دین، مرتضی عسکری
۲. معالم المدرستین، مرتضی عسکری
۳. نقش امام سجاد در رهبری شیعه، محسن رنجبر
۴. موسوعه التاريخ الاسلامی، محمد هادی یوسفی غروی
۵. نقش ائمه (ع) در تهذیب احادیث نبوی، نورالله علیدوست خراسانی

دروس اختیاری

عنوان درس به فارسی: سیره زیست محیطی پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام)		عنوان درس به انگلیسی: Environmental history and conduct of the Prophet and the Ahl al-Bayt	
نوع درس و واحد		تعداد واحد: ۲	
نظری ☒	پایه ☐	تعداد ساعت: ۳	
عملی ☐	تخصصی اجباری ☐		
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☒		
رساله / پایان نامه ☐			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت سیره پیامبر (ص) و اهل بیت پیامبر (علیهم السلام) در عرصه محیط زیست

اهداف ویژه: شناخت سیره پیامبر (ص) و اهل بیت پیامبر (علیهم السلام) در زمینه کشاورزی و دام پروری

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات (مفاهیم، اهداف، ضرورت، منابع)
- اهمیت و جایگاه محیط زیست در سیره پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)
- محیط زیست و عناصر تشکیل دهنده آن:
 - آب
 - خاک
 - درختان، جنگل‌ها و مراتع
 - حیوانات
- آب در سیره زیست محیطی پیامبر (ص) و اهل بیت (علیهم السلام)
- خاک در سیره زیست محیطی پیامبر (ص) و اهل بیت (علیهم السلام)
- اهمیت و جایگاه خاک در زندگی بشر، کوه‌ها (اهمیت- تعریف- کوه در روایات معصومین (علیهم السلام) (میخ‌های زمین، محافظ بشر، غار، کوهها و تمدن‌ها، آفرینش کوهها)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل‌ها
- واگذاری برخی سرفصل‌ها در قالب کار کلاسی به دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی: منابع کهن حدیثی و تاریخی
۲. مفاتیح الحیات، آیت الله عبدالله جوادی آملی
۳. اسلام و محیط زیست، نوشته آیه الله عبدالله جوادی آملی، قم: موسسه اسراء، ۱۳۸۶ شمسی.
۴. سیره رسول خدا (صلی الله علیه و آله) درباره طبیعت، کشاورزی و محیط زیست - مجله فرهنگ جهاد، بهار و تابستان ۱۳۸۵ شمسی، شماره ۴۳ و ۴۴.
۵. اخلاق زیست محیطی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و سلم، تقی متقی، قم: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، دفتر عقل، ۱۳۸۶ شمسی..

عنوان درس به فارسی:		قراءات متون تخصصی به زبان عربی	
عنوان درس به انگلیسی:		Reading specialized texts in Arabic	
دروس پیش نیاز:	پایه ☐	نوع درس و واحد	نظری ☒
دروس هم نیاز:	تخصصی اجباری ☐	عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: توانمند سازی دانش پژوهان در فهم متون اصیل تاریخی در عرصه تاریخ اهل بیت (ع)

اهداف ویژه: شناخت اصطلاحات تاریخی در متون عربی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات: (مفهوم شناسی، ضرورت، اهداف، جایگاه و پیشینه، منابع)**
- تاریخ العرب و الاسلام؛ سهیل زکار
 - المفصل فی التاريخ العرب قبل الاسلام؛ جواد علی
 - الشیعه و مسارهم التاریخی؛ ابراهیم بیضیون
 - الصحیح من سیره امیر المومنین علی (ع) سید جعفر مرتضی عاملی
 - الامام صادق (ع) الجندی
 - الامام علی صوت العدالة الانسانیة، جرج جرداق
 - موسوعه التاريخ الاسلامی، یوسفی غروی
 - سیره الائمه اثنی عشری سید هاشم معروف الحسنی
 - تاریخ یعقوبی
 - تاریخ طبری
 - مروج الذهب
 - الارشاد
 - المحبر

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل ها
- واگذاری برخی سرفصل ها در قالب کار کلاسی به دانش پژوهان
- ارائه برخی از سرفصل ها به صورت کنفرانس توسط برخی از دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

متون منتخب از منابع قدیم و جدید مربوط به تاریخ اهل بیت علیهم السلام

عنوان درس به فارسی:		جغرافیای جهان اسلام	
عنوان درس به انگلیسی:	Geography of the Islamic world	نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	ندارد	نظری ☒	جبرانی ☐
دروس هم نیاز:	ندارد	عملی ☐	تخصصی اجباری ☐
تعداد واحد:	۲	نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☒
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت موقعیت جغرافیایی کشورهای اسلامی و شناسایی ظرفیت های ژئوپلیتیکی جهان اسلام

اهداف ویژه: شناخت جغرافیای سیاسی و نقش آن در تمدن های گذشته و حال

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- مفاهیم و کلیات
- مفاهیم، جغرافیا، سیاست و جغرافیای سیاسی و ژئوپلتیک و مفاهیم مرتبط
- آشنایی با جغرافیای سیاسی و ژئوپلتیک
- تاریخچه ی جغرافیای سیاسی
- جغرافیای سیاسی در تمدن یونانی، رومی، اسلامی
- تاریخچه ی ژئوپلتیک
- تحولات جهانی و نظریه های ژئوپلتیکی در هزاره ی سوم
- سیری در پیدایش و گسترش جهان اسلام
- پیدایش و گسترش اسلام در شبه جزیره عربستان
- گسترش محدوده ی جغرافیایی اسلام به آسیا، آفریقا و اروپا
- توانمندی های جغرافیای جهان اسلام
- جغرافیای طبیعی، انسانی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جهان اسلام
- توزیع و تقسیم بندی جغرافیای جهان اسلام
- تقسیم جهان اسلام بر مبنای قاره ای، مذهبی، قومیتی و امّ القری
- هجوم غربیان به مرزهای جغرافیای جهان اسلام (از جنگ صلیبی به بعد)
- نقش استعمارگران غربی در توزیع جغرافیای جهان اسلام در قرن ۱۹ و ۲۰
- ظهور خاورمیانه در عرصه رقابت های ابرقدرت ها
- آمریکا و پروژه ی خاورمیانه جدید

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل ها توسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مبانی جغرافیای سیاسی؛ دره میرحیدر
۲. ژئوپلتیک؛ عزت ا... عزتی
۳. جغرافیای سیاسی جهان اسلام؛ عزت ا... عزتی
۴. شناخت کشورهای اسلامی؛ غلام رضا گلی زواره

عنوان درس به فارسی: خاورپژوهان و پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)		عنوان درس به انگلیسی: Orientalists and the Prophet (PBUH) and Ahl al-Bayt (PBUH)	
نوع درس و واحد			
نظری ■	پایه □		
عملی □	تخصصی اجباری □		
نظری-عملی □	تخصصی اختیاری ■	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت تاریخ و شخصیت و زندگی اهل بیت (ع) از دیدگاه مستشرقان

اهداف ویژه: شناخت مهم ترین دیدگاه ها و آثار خاورشناسان در باره اهل بیت علیهم السلام و نقد آنها

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات:** (ضرورت، پیشینه، منابع و مفاهیم، منابع)
- جایگاه و اهمیت مطالعات تاریخ اسلام، تاریخ اهل بیت (ع)
 - در غرب (معرفی مراکز پژوهشی و آموزشی، مجلات، دایره المعارف ها، و ... در حوزه تاریخ اهل بیت در غرب)
 - مبانی، اهداف، شیوه ها و تحولات خاورپژوهی
 - سیر مطالعات خاورشناسان در باره تاریخ اسلام
 - محورهای مطالعات خاورشناسان در تاریخ پیامبر و اهل بیت (ع)
 - حیات فردی و خانوادگی، حیات علمی و فرهنگی، حیات سیاسی و نظامی، امامت و ولایت، سیره و سنت، فضائل و مناقب.
- نقد و بررسی مهم ترین دیدگاه ها و آثار خاورشناسان در باره تاریخ پیامبر و اهل بیت (ع)
- گلدزبهر، کلبرگ، ولهازن، دونالدسن، بروکلیمان، وات، مدلونگ، آرمسترانگ، نیومن، هالم، جان کول، گُربن، و ...
- دایره المعارف لیدن و آمریکانا و ...
- تاثیر متقابل اندیشمندان دینی و خاورشناسان در مطالعات تاریخ پیامبر و اهل بیت (ع)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل ها
- واگذاری برخی سرفصل ها در قالب کار کلاسی به دانش پژوهان
- ارائه برخی از سرفصل ها به صورت کنفرانس توسط برخی از دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۲۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی: آثار خاورشناسان به زبانهای انگلیسی و فرانسوی
۲. تصویر پیامبر اکرم در دایره المعارف اسلام؛ گروهی از نویسندگان
۳. تصویر امامان شیعه در دایره المعارف اسلام؛ زیر نظر محمد تقی زاده داوری
۴. مستشرقان و پیامبر اعظم (ص)؛ حسین عبدالمحمدی
۵. مستشرقان و نبی اعظم: نقد و بررسی آراء پنج تن از مستشرقان (آرمسترانگ/ بروکلیمان/ شیمل/ وات و ولهاوزن) درباره سیره نبوی و شخصیت و تاریخ پیامبر اعظم؛ محمود مطهری نیا

عنوان درس به فارسی: پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) از منظر اهل سنت			
عنوان درس به انگلیسی: The Prophet and the Ahl al-Bayt from the perspective of the Sunnis		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم نیاز:		تخصصی اجباری ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت جایگاه پیامبر و اهل بیت (ع) از منظر اهل سنت

اهداف ویژه: شناخت جایگاه قدسی و معنوی اهل بیت علیهم السلام از منظر اندیشمندان اهل سنت

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات (مفهوم شناسی، ضرورت، جایگاه، پیشینه)
- امامت، ولایت، عصمت، علم الهی، منصوب من قبل الله
- **شخصیت و سیره پیامبر اعظم (ص) از منظر اهل سنت:**
- جایگاه قدسی
- عصمت
- علم لدنی
- سیره نبوی و جایگاه آن از منظر اهل سنت؛
- مقامات معنوی عبادی و فضائل و کرامات
- حقوق متقابل پیامبر و امت؛
- بررسی روایات جعلی در باره پیامبر اکرم (ص) در منابع حدیثی و تاریخی اهل سنت
- تفاوت دیدگاه اهل سنت با تکفیری ها درباره اهل بیت (ع)؛

شخصیت و سیره اهل بیت پیامبر (ع) از منظر اهل سنت:

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس بر اساس سرفصل‌ها
- واگذاری برخی سرفصل‌ها به دانش پژوهان در قالب کنفرانس کلاسی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۱۰۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی: منابع کهن حدیثی و تاریخی
۲. اهل بیت (ع) از دیدگاه اهل سنت / علی اصغر رضوانی
۳. اهل بیت (ع) فی تفاسیر اهل سنت / نزار حسن
۴. امامان اهل بیت (ع) در گفتار اهل سنت / داود الهامی
۵. مناقب اهل بیت (ع) از دیدگاه اهل سنت / محمدطاهر هاشمی

عنوان درس به فارسی: پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و تمدن اسلامی		عنوان درس به انگلیسی: The Prophet and the Ahl al-Bayt in Islamic civilization	
نوع درس و واحد			
نظری ☒	پایه ☐	دروس پیش نیاز:	
عملی ☐	تخصصی اجباری ☐	دروس هم نیاز:	
نظری-عملی ☐	تخصصی اختیاری ☒	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت نقش اهل بیت (ع) در پیدایش و گسترش تمدن اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مواضع اهل بیت (ع) در ارتباط با مسائل تمدنی عصر خود

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات (مفهوم شناسی، ضرورت، جایگاه و پیشینه، منابع)

نقش اهل بیت (ع) در پیدایش تمدن:

- نقش رسول خدا (ص)

- نقش امامان شیعه

نقش اهل بیت (ع) در پویایی و گسترش تمدن اسلامی:

- اهل بیت (ع) و علوم اسلامی

- اهل بیت (ع) و علوم انسانی

- اهل بیت (ع) و علوم پایه

- اهل بیت (ع) و دیگر مظاهر تمدن (معماری، هنر، صنعت)

مواضع اهل بیت (ع) در ارتباط با مسائل تمدنی عصر خود:

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تدریس طبق سرفصل‌ها

- واگذاری برخی سرفصل‌ها در قالب کار کلاسی به دانش پژوهان

- ارائه برخی از سرفصل‌ها به صورت کنفرانس توسط برخی از دانش پژوهان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۲۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. منابع اصلی: منابع کهن تاریخی و حدیثی

۲. تأسیس الشیعه لعلوم الاسلام / سید حسن صدر

۳. نقش امامان شیعه علیهم السلام در شکل گیری و توسعه تمدن اسلامی / غلامحسین محرمی

۴. نقش شیعه در فرهنگ و تمدن اسلامی / علی اکبر ولایتی

۵. سیر تمدن اسلامی / شکرالله خاکرند

عنوان درس به فارسی: تاریخ مذاهب اسلامی		عنوان درس به انگلیسی: History of Islamic religions	
نوع درس و واحد		ندارد	ندارد
نظری ☒ جبرانی ☐		ندارد	ندارد
عملی ☐ تخصصی اجباری ☐		ندارد	ندارد
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☒		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت اجمالی مذاهب فقهی مختلف اسلامی.

اهداف ویژه: شناخت عصر رشد و افول مذاهب فقهی و آشنایی اجمالی با بنیان گذاران مذاهب اسلامی (فقهی)

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- کلیات (مفاهیم، تاریخچه و ...)
- مذاهب اسلامی
- شیعه امامیه
- زیدیه
- اسماعیلیه
- حنفی
- مالکی
- شافعی
- حنبلی
- ظاهری
- اباضی
- عصر رکود مذاهب
- عصر جدید مذاهب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارائه مطالب طبق سرفصل‌ها توسط استاد
- حضور فعال دانش پژوهان و ارائه تحقیق ضمن ترم تحصیلی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ابوزهره، تاریخ المذاهب الفقهیه؛
۲. ابواسحاق شیرازی، طبقات الفقهاء؛
۳. زیر نظر جعفر سبحانی، موسوعه طبقات الفقهاء؛
۴. شرقاوی، المذاهب التسعة؛
۵. سید هاشم معروف حسن، تاریخ الفقه الجعفری؛